

# Spis treści

|                                                                                      |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>A. Wiadomości wstępne</b> .....                                                   | 7  |
| 1. Ekonomia i organizacja przedsiębiorstw jako przedmiot nauczania                   | 7  |
| 2. Potrzeby ludzkie i ich rodzaje .....                                              | 8  |
| 3. Dobra i usługi .....                                                              | 9  |
| 4. Podstawowe ogniwa cyklu gospodarczego .....                                       | 11 |
| 5. Rachunek ekonomiczny podstawą działalności gospodarczej ..                        | 14 |
| <b>B. Podmioty gospodarcze</b> .....                                                 | 17 |
| I. Tworzenie podmiotów gospodarczych .....                                           | 17 |
| 1. Działalność gospodarcza .....                                                     | 17 |
| 2. Przedsiębiorca i jego cechy .....                                                 | 19 |
| 3. Klasyfikacja przedsiębiorców .....                                                | 20 |
| 4. Przedsiębiorstwa państwowe i komunalne .....                                      | 26 |
| 5. Przedsiębiorstwa sektora prywatnego .....                                         | 30 |
| 6. Spółki .....                                                                      | 31 |
| a. Spółka prawa cywilnego .....                                                      | 33 |
| b. Spółki handlowe .....                                                             | 33 |
| c. Spółki z udziałem zagranicznym .....                                              | 40 |
| 7. Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych .....                                    | 43 |
| a. Istota i cel prywatyzacji .....                                                   | 43 |
| b. Zasady oraz tryb komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ..... | 45 |
| 8. Formy organizacyjne zrzeszania się przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej .....    | 49 |
| 9. Samorząd gospodarczy .....                                                        | 54 |

|                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------|-----------|
| II. Struktura organizacyjna podmiotów gospodarczych .....    | 56        |
| 1. Systemy struktur organizacyjnych .....                    | 56        |
| 2. Organy podmiotów gospodarczych .....                      | 60        |
| 3. Typowe komórki organizacyjne .....                        | 65        |
| 4. Struktura organizacyjna .....                             | 70        |
| <b>C. Funkcjonowanie podmiotów gospodarczych .....</b>       | <b>79</b> |
| I. Działalność produkcyjna .....                             | 79        |
| 1. Zaopatrzenie i gospodarka materiałowa .....               | 79        |
| a. Surowce i materiały oraz ich klasyfikacja .....           | 79        |
| b. Zadania gospodarki materiałowej .....                     | 83        |
| c. Zadania i organizacja służb zaopatrzenia .....            | 83        |
| d. Dobór i normowanie zużycia materiałów .....               | 85        |
| e. Zapasy materiałowe .....                                  | 90        |
| f. Umowa o dostawę materiałów i jej realizacja .....         | 95        |
| g. Gospodarka magazynowa .....                               | 99        |
| h. Racjonalna gospodarka materiałami .....                   | 107       |
| i. Zastosowanie komputera w gospodarce materiałowej .....    | 109       |
| 2. Organizacja i przebieg procesu produkcji .....            | 111       |
| a. Produkcja i jej rodzaje .....                             | 111       |
| b. Proces produkcji i jego struktura .....                   | 112       |
| c. Cykl produkcyjny w przedsiębiorstwach przemysłowych ...   | 115       |
| d. Typy produkcji .....                                      | 117       |
| e. Potokowy system produkcji .....                           | 118       |
| f. Normowanie czynników produkcji .....                      | 121       |
| g. Techniczne i organizacyjne przygotowanie produkcji .....  | 124       |
| h. Rytmiczność produkcji .....                               | 129       |
| i. Jakość produkcji .....                                    | 130       |
| j. Gospodarka narzędziowa .....                              | 132       |
| k. Gospodarka transportowa .....                             | 134       |
| l. Gospodarka energetyczna i wodna .....                     | 136       |
| m. Wpływ działalności produkcyjnej na środowisko naturalne . | 137       |
| 3. Zbyt w przedsiębiorstwie .....                            | 142       |
| a. Rola zbytu w przedsiębiorstwie .....                      | 142       |
| b. Analiza rynku .....                                       | 144       |
| c. Umowa o dostawę .....                                     | 147       |
| d. Zapasy wyrobów gotowych .....                             | 150       |
| e. Dokumenty związane ze zbytem .....                        | 151       |
| f. Organizacja zbytu w przedsiębiorstwie .....               | 155       |
| g. Zastosowanie komputera w zbycie .....                     | 158       |

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| II. Krajowy obrót towarowy . . . . .                                        | 159 |
| 1. Handel i jego formy . . . . .                                            | 159 |
| 2. Punkty sprzedaży detalicznej . . . . .                                   | 161 |
| a. Klasyfikacja punktów sprzedaży detalicznej . . . . .                     | 161 |
| b. Wygląd zewnętrzny punktów sprzedaży detalicznej . . . . .                | 164 |
| c. Wnętrze i wyposażenie lokalu sklepowego . . . . .                        | 165 |
| d. Organizacja pracy w punktach sprzedaży detalicznej . . . . .             | 170 |
| 3. Zaopatrzenie sklepu w towary . . . . .                                   | 175 |
| a. Asortyment towarowy . . . . .                                            | 175 |
| b. Metody obserwacji popytu . . . . .                                       | 178 |
| c. Zamawianie, przyjmowanie i przechowywanie towarów . . . . .              | 182 |
| 4. Sprzedaż towarów . . . . .                                               | 185 |
| a. Przygotowanie towarów do sprzedaży . . . . .                             | 185 |
| b. Formy sprzedaży i inkaso należności . . . . .                            | 186 |
| c. Usługi handlowe . . . . .                                                | 192 |
| 5. Gospodarka zapasami w punkcie sprzedaży detalicznej . . . . .            | 193 |
| a. Rodzaje zapasów . . . . .                                                | 193 |
| b. Szybkość obiegu towarów . . . . .                                        | 195 |
| c. Rozliczanie punktów sprzedaży detalicznej . . . . .                      | 200 |
| 6. Formy rynków zorganizowanych . . . . .                                   | 204 |
| a. Giełdy towarowe . . . . .                                                | 204 |
| b. Aukcje . . . . .                                                         | 209 |
| c. Przetargi . . . . .                                                      | 211 |
| d. Targi i wystawy . . . . .                                                | 212 |
| 7. Magazyny handlowe . . . . .                                              | 213 |
| a. Rodzaje magazynów . . . . .                                              | 213 |
| b. Wykorzystywanie powierzchni magazynowej . . . . .                        | 215 |
| c. Wyposażenie magazynów i organizacja pracy w magazynie . . . . .          | 217 |
| 8. Gospodarka opakowaniami . . . . .                                        | 223 |
| 9. Sieć handlowa . . . . .                                                  | 225 |
| III. Zagraniczny obrót towarowy . . . . .                                   | 227 |
| 1. Handel zagraniczny . . . . .                                             | 227 |
| 2. Transakcje w handlu zagranicznym . . . . .                               | 229 |
| a. Przedmiot transakcji . . . . .                                           | 229 |
| b. Warunki transakcji . . . . .                                             | 230 |
| c. Przygotowanie i realizacja transakcji eksportowej i importowej . . . . . | 233 |
| d. Kontrakt . . . . .                                                       | 236 |
| e. Reklamacje i rozstrzyganie sporów . . . . .                              | 243 |
| 3. Zwyczaje handlowe . . . . .                                              | 245 |
| 4. Dokumenty w handlu zagranicznym . . . . .                                | 251 |
| 5. Polityka celna . . . . .                                                 | 257 |

|                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------|------------|
| IV. Obrót pieniężny .....                                      | 261        |
| 1. Przedmiot obrotu pieniężnego .....                          | 261        |
| 2. Papiery wartościowe .....                                   | 264        |
| a. Wiadomości ogólne .....                                     | 264        |
| b. Akcje .....                                                 | 265        |
| c. Obligacje .....                                             | 267        |
| d. Weksle .....                                                | 269        |
| e. Czeki .....                                                 | 276        |
| 3. Giełda papierów wartościowych .....                         | 277        |
| a. Giełda a rynek .....                                        | 277        |
| b. Zasady funkcjonowania giełdy papierów wartościowych ...     | 278        |
| c. Notowania giełdowe .....                                    | 281        |
| V. Działalność usługowa .....                                  | 286        |
| 1. Charakterystyka działalności usługowej .....                | 286        |
| 2. Transport i spedycja .....                                  | 294        |
| VI. Gospodarka transportowa w przedsiębiorstwie .....          | 301        |
| VII. Działalność budowlano-montażowa .....                     | 313        |
| 1. Specyfika i rodzaje produkcji budowlano-montażowej .....    | 313        |
| 2. Organizacja produkcji budowlano-montażowej .....            | 319        |
| <b>D. Zatrudnienie i płace .....</b>                           | <b>326</b> |
| I. Zatrudnienie .....                                          | 326        |
| 1. Polityka kadrowa .....                                      | 326        |
| 2. Stan i struktura zatrudnienia .....                         | 331        |
| 3. Przyjmowanie i zwalnianie pracowników .....                 | 334        |
| 4. Ergonomia .....                                             | 339        |
| 5. Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz ochrona przeciwpożarowa | 346        |
| 6. Formalne i nieformalne stosunki międzyludzkie .....         | 351        |
| II. Wydajność pracy .....                                      | 354        |
| 1. Pojęcie i mierniki wydajności pracy .....                   | 354        |
| 2. Czynniki kształtujące poziom wydajności pracy .....         | 358        |
| III. Wynagrodzenia .....                                       | 359        |
| 1. Pojęcie płacy i jej znaczenie .....                         | 359        |
| 2. System płac .....                                           | 361        |